

کنترل رفلکس گگ در دندان پزشکی

دکتر زهرا بحرینیان^۱، سیدعلی موسوی بفرویی^۲

۱: متخصص رادیولوژی دهان، فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۲: دانشجوی دندانپزشکی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: رفلکس گگ یک مکانیسم دفاعی غیرارادی است که از ورود جسم خارجی به حلق جلوگیری می‌کند. این رفلکس می‌تواند در پاسخ به محرک‌های لمسی داخل دهانی، یا محرک‌های غیر لمسی مانند محرک‌های دیداری، شنیداری یا بویایی رخ دهد. دیدن دندان‌پزشک یا وسایل دندان‌پزشکی می‌تواند در بعضی افراد حالت تهوع ایجاد کند. همچنین شنیدن صدای هندپیس یا واکنش گگ بیمار دیگر می‌تواند باعث تحریک رفلکس گگ شود.

اگر شدت این رفلکس زیاد باشد ممکن است در درمان‌های دندانپزشکی و یا حتی برای مراقبت‌های دهانی مشکلاتی ایجاد کند. اختلال در رعایت بهداشت در این بیماران منجر به مشکلات دهانی وسیع می‌شود. برخی از این بیماران ممکن است حتی نتوانند پروتزهای متحرک را تحمل کنند. این مشکلات می‌تواند بر روابط اجتماعی و کیفیت زندگی فرد تاثیر بگذارد. بنابراین آشنایی با راهکارهایی برای کنترل رفلکس گگ در این بیماران، به دندانپزشک در درمان این بیماران کمک می‌کند.

شیوه‌ی کنترل حالت تهوع بستگی به شدت و علت این مشکل دارد. پیشنهاد می‌شود با گرفتن یک تاریخچه‌ی دقیق، شرایط بیمار و اینکه چه محرک‌هایی باعث شروع، تقویت یا کاهش رفلکس گگ می‌شوند، ارزیابی شود. همچنین به اقداماتی که در گذشته در کنترل رفلکس گگ بیمار اثر مثبت داشته‌اند توجه شود. هدف از این اقدامات این است که بیمار از خدمات دندان‌پزشکی با حداقل اضطراب و استرس بهره‌مند شود. بهتر است پیش از شروع درمان‌های دندانپزشکی، در مورد طرح و روش‌های درمان بیمار به وی توضیح داده شود تا ترس بیمار کم شود و رضایت وی جلب شود. کاهش اضطراب به کاهش رفلکس گگ بیمار کمک می‌کند.

به طور کلی برای کنترل رفلکس گگ از دو گروه روش‌های رفتاری و روش‌های دارویی استفاده می‌شود. استفاده از روش‌های دارویی تنها پس از عدم موفقیت روش‌های رفتاری توصیه می‌گردد.

روش‌های کنترل رفلکس گگ:

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد روشی که به تمام بیماران توصیه کنیم وجود ندارد و باید از بین طیف وسیعی از روش‌ها، برای هر بیمار متناسب با شرایط خودش روشی را انتخاب کنیم. در بسیاری از موارد باید از ترکیبی از روش‌ها استفاده کنیم و متأسفانه در بعضی بیماران کنترل رفلکس گگ ممکن نیست. تنفس از راه بینی و بالا بردن پا برای پرت کردن حواس، دو روش رایج در بیماران با رفلکس گگ خفیف است. پیرامون اعتبار مطالعات انجام شده اما و اگر های زیادی وجود دارد و باید مطالعات کارآزمایی با اعتبار بالا انجام گیرد.

اطلاعات تماس

نشانی: اصفهان، خیابان هزار جریب، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده دندان پزشکی

Email: zahra.bahreinian@gmail.com,

seyedalith@gmail.com

منابع

1. Bassi GS, Humphris GM, Longman LP. The etiology and management of gagging: a review of the literature. J Prosthet Dent. 2004 May;91(5):459-67.
2. Friedman MH, Weintraub MI. Temporary elimination of gag reflex for dental procedures. J Prosthet Dent. 1995 Mar;73(3):319.
3. حکمتیان احسان، شادمهر الهام، اصغری غلامرضا. تاثیر قرص مکیدنی عصاره تام پوسته انار بر رفلکس تهوع. مجله دانشکده دندان پزشکی اصفهان. ۱۳۹۰؛ ۳۷(۳): ۲۲۵-۲۴۱
4. حکمتیان احسان، شادمهر الهام، اصغری غلامرضا. بررسی تاثیر لایه نازک داروی حاوی عصاره سنجید بر رفلکس تهوع. مجله دانشکده دندان پزشکی اصفهان. ۱۳۹۰؛ ۳۷(۴): ۳۹۵-۴۰۱
5. شادمهر الهام، حکمتیان احسان، اصغری غلامرضا. تاثیر عصاره‌ی میوه خرمالو (Diospyros kaki L.) بر رفلکس گگ در بیماران دندان‌پزشکی. فصلنامه داروهای گیاهی. ۱۳۸۹؛ ۴(۱): ۶-۱
6. Prashanti E, Sumanth KN, Renjith George P, Karanth L, Soe HHK. Management of gag reflex for patients undergoing dental treatment. Cochrane Database of Systematic Reviews 2015, Issue 10. Art. No.: CD011116. DOI: 10.1002/14651858.CD011116.pub2.